

U
Els nostres
castells

POL CUCALA

EL CASTELL DE MONTCLAR DINOU SEGLES D'HISTÒRIA EN UN RACÓ DE L'URGELL

data de l'any 981, fet que el convertiria en el més antic de la zona. Un cop conquerit als àrabs de la mà d'Arnau Mir de

primera reforma iniciada per Francesc I de Ponts al segle XVI, el 1635 es va portar a terme la que s'anomena

EL CASTELL DE MONTCLAR

DINOU SEGLES D'HISTÒRIA EN UN RACÓ DE L'URGELL

L'empremta romana al territori català és tan indiscutible com essencial per entendre el passat i el present del nostre país. El pas de les seves legions va deixar-nos nombrosos assentaments que, amb el pas dels segles, han esdevingut testimonis vius que expliquen els darrers vint segles de la nostra història. El cas de Montclar n'és un clar exemple. Situat en un extrem de la comarca de l'Urgell, aquest poble d'un centenar llarg d'habitants, té el seu origen en l'habilitat dels romans per trobar sempre el millor lloc. La seva situació (a 500 metres sobre el nivell del mar) i la vista privilegiada que ofereix, van ser arguments perquè els comandaments romans de-

cidessin edificar-hi una torre de defensa. D'això ja fa dinou segles, però la seva ubicació va permetre que la torre s'acabés convertint en castell i que un nucli urbà anés creixent al seu voltant. Juntament amb els castells de Montsonís, Florejacs i Pallargues, el de Montclar forma part de la Ruta dels castells de Lleida, un conjunt de joies medievals de visita imprescindible.

ÀNIMA DEFENSIVA

Aprofitant la torre romana del segle II, durant el segle X s'hi va construir un castell medieval que va continuar mantinent una funció defensiva. Ho demostra la presència de dos murs exteriors orientats cap al sud, que envoltaven el conjunt per la part més exposada a patir un atac dels àrabs. El primer document que demostra l'existència del castell

data de l'any 981, fet que el convertiria en el més antic de la zona. Un cop conquerit als àrabs de la mà d'Arnau Mir de Tost (que en seria el primer senyor), el castell ha tingut diferents propietaris: els Cabrer, els Ribelles, els Ponts i els Despujol, fins a arribar a mans dels actuals, els De Miguel, responsables que les portes del castell estiguin obertes a tot aquell que el vulgui visitar. Amb el pas del temps i l'acumulació de conflictes, el castell de Montclar ha vist modificat el seu aspecte diverses vegades. Després d'una

primera reforma iniciada per Francesc I de Ponts al segle XVI, el 1635 es va portar a terme la que transformaria definitivament la fisonomia del castell. Durant tres segles els seus murs quedarien gairebé intactes, fins que un cruent bombardeig aeri en plena Guerra Civil espanyola va deixar-lo de nou molt fet malbé. Les pedres més noves de la façana sud-est corresponen a la restauració que es va fer després d'aquell atac.

INTERIOR OBERT

Si bé des del principi el castell va complir una funció únicament defensiva, l'aspecte actual de l'interior respira més un aire de palau que de fortalesa medieval. A l'entrada, una gran sala rep el visitant. La llar de foc i un banc de pedra que es feia servir per facilitar la feina de muntar i desmuntar el cavall criden l'atenció de

'ELS NOSTRES CASTELLS'

Cada primer divendres de mes, **La Vanguardia** i la **Fundació Castells Culturals de Catalunya** us conviden a conèixer, per mitjà de les planes del *QUIFEM?*, els castells catalans més atractius. Aquesta secció, que hem anomenat *Els nostres castells*, es proposa donar-vos a conèixer la història d'aquestes fortificacions, els personatges que les van habitar, les guerres de què van ser testimonis, les activitats que s'hi celebren actualment, quan s'hi poden fer visites guiades... I també trobareu en aquestes planes informació pràctica, com ara restaurants i hotels de la zona, per aprofitar al màxim la vostra visita al castell i convertir-la en una escapada de cap de setmana ideal per als amants de la història i la natura.

El proper (dv. 6/2) serà el castell de la Bisbal d'Empordà.

LA VANGUARDIA

AGENDA

Activitats al castell de Montclàr

EXCURSIÓ AL CASTELL I AL TÚNEL DE MONTCLAR

Excursió d'uns 5 quilòmetres a peu per l'interior del túnel de Montclàr i posterior visita al castell. Claustrofòbics, abstenu-vos.
Data: Pendent de concretar (més informació al 973 40 02 65).

Activitats de la Fundació

PESESSES VIVENTS

Lloc: Al poble medieval de Sant Guim de la Plana (la Segarra).

Data: 3, 4, 10 i 11 de gener. ☉ 18.30 h.

Lloc: Fins ara tenia lloc al nucli històric de Platja d'Aro. Enguany té lloc a cases particulars.

Data: 4, 6 i 11 de gener. ☉ 19 hores.

XXVII EXPOSICIÓN DE PESSESSES ARTÍSTICS

Lloc: Celidà. A la capella de les Monges.

Data: Fins al 11 de gener.

☉ Dissabtes, de 18 a 20 h; diumenges i festius, de 12 a 14 h i de 18 a 20 h.

EXPOSICIÓN DE PINTURA

Expo. de Maria Lluïsa Molina i Remei Cabello.

Lloc: Castell de Montesquiu.

Data: Fins al 25 de gener.

☉ Ds. i fest., d'11 a 14 h.

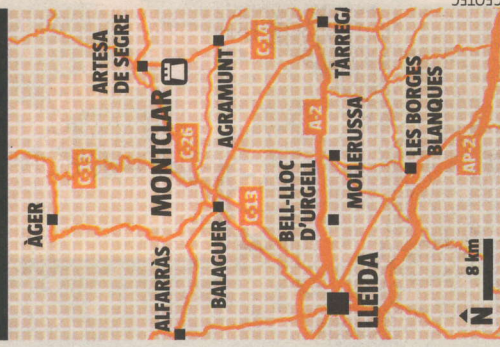
Entrada lliure.

seguida. Al fons, una escala d'estil toscà amb alguns balustres originals de l'època obren l'espai i ens duen al primer pis. Allà hi trobem la biblioteca, on veurem les primeres espatlleres giratòries i un ull de bou que permetia vigilar l'interior de la presó. En sortir-ne, podem continuar pujant fins a la planta noble. El primer que veurem és la

ATENCIÓ A...

EN RUTA

INFORMACIÓ TURÍSTICA

Castells de Lleida. ☎

973 40 20 45.

www.castellsdelleida.com.

www.castelldemontclar.com.

COM S'HI ARRIBA

Aneu per l'A-2 en direcció Lleida. Agafeu la sortida 517 i aneu fins a Agramunt. Continueu en direcció Artesa de Segre. Abans d'arribar-hi, gireu a l'esquerra (rètol de Montclàr).

seguida. Al fons, una escalera d'estil toscà amb alguns balustres originals de l'època obren l'espai i ens duen al primer pis. Allà hi trobem la biblioteca, on veurem les primeres espatlleres giratòries i un ull de bou que permetia vigilar l'interior de la presó.

En sortir-ne, podem continuar pujant fins a la planta noble.

El primer que veurem és la terrassa, on comprovarem per què els romans van decidir construir-hi una torre de vigilància. Més a l'esquerra hi trobarem el gran saló (la volta del qual està construïda com el casc d'un vaixell invertit) i, orientat al sud, el menjador. Més endavant hi ha el passadís que permet accedir a les habitacions, la sala on feia vida el servei i l'accés privat a l'església, molt comú en els castells on vivien senyors que havien col·laborat econòmicament en la seva construcció.

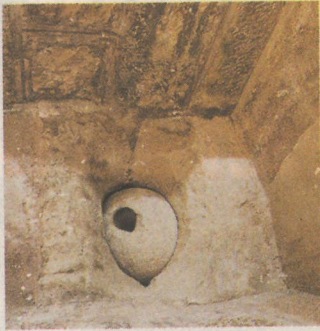
LA TORRE ROMANA

Com a qualsevol castell, la presó és de visita obligada. L'interior està restaurat i condicionat de dalt a baix, però el sol fet d'imaginar-se en el mateix espai que els qui la van patir ja resulta una experiència. Sortint de l'antiga

ATENCIÓ A...

L'ESGLÉSIA Ben a prop de la rerecuina, on feia vida el servei, hi ha l'accés privat a l'església parroquial que els senyors del castell van ajudar a fer realitat. La privilegiada vista de l'interior no te pèrdua.

ESPATLLERA GIRATÒRIA A la biblioteca hi veureu les primeres espatlleres giratòries, tan característiques d'aquest castell. La que veiem aquí és la que permetia veure l'interior de la presó sense que els presoners se n'adonessin.

L'ESCALA D'estil toscà, és la gran responsable que l'interior del castell recordi el d'un palau. L'espai obert que origina recorda el d'un pati interior. Alguns dels balustres són originals, i altres van haver de ser reconstruïts al principi de segle.

presó, unes escales ens duran al celler, prova que durant un temps la producció de vi a Montclar va ser molt important. Compartint el mateix espai trobem l'entrada a l'interior de l'antiga torre romana. El bon estat dels carreus que la

componen us farà pensar en la seva impressionant perícia constructiva. Durant l'edat mitjana, aquesta torre va ser utilitzada com a torre d'home-natge. Més endavant va fer les funcions de presó i de trull. La visita a Montclar és

recció Lleida. Agafeu la sortida 517 i aneu fins a Agramunt. Continueu en direcció Artesa de Segre. Abans d'arribar-hi, gireu a l'esquerra (rètol de Montclar).

PER MENJAR

Rest. Kipps. Ctra. Tarragona, km 91. Agramunt.
☎ 973 39 08 26. € 12 euros.
Degustacions "La Botiga".
C/ Major, 7-9. Montsonís.
☎ 973 40 20 45. € 20 euros.

PER DORMIR

Cases del Castell
C/ Amargura, 20.
Montclar. ☎ Tel. 973 40 02 65. € 40 (pers./dues nits).
Ca la Núria. C/ Major, 10.
Montclar. ☎ 973 40 02 65.
€ 75 euros (pers./dues nits).

CARLES PADRÓ